Міністерство освіти і науки України

Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

Каразінська школа соціальної роботи

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Директор навчально-наукового інституту
соціології та медіакомунікацій

_____ Олена Мурадян

«26» серпня 2026 р.

Робоча програма навчальної дисципліни

Консультування в соціальній роботі

рівень вищої освіти _перший (бакалаврський)_
галузь знань _____І Охорона здоров'я та соціальне забезпечення
спеціальність _____І10 Соціальна робота та консультування__
освітня програма ____«Соціальна робота та консультування»____
вид дисципліни __обов’язкова_____
навчально-науковий інститут соціології та медіакомунікацій __

2026/2027 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження вченою радою навчально-наукового інституту соціології та медіакомунікацій

«26» серпня 2026 року, протокол № 6

РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ: Євдокимова Ірина Анатоліївна, завідувач кафедри «Каразінська школа соціальної роботи»

Програму схвалено на засіданні кафедри «Каразінська школа соціальної роботи»

Протокол від «26» серпня 2026 року № 1

Завідувач кафедри «Каразінська школа соціальної роботи»

(підпис) Ірина ЄВДОКИМОВА (прізвище та ініціали)

Програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми «Соціальна робота та консультування»

Гарант освітньо-професійної програми «Соціальна робота та консультування»

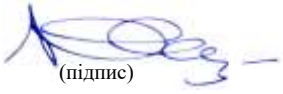

(підпис) Ірина ЄВДОКИМОВА (прізвище та ініціали)

Програму погоджено науково-методичною комісією навчально-наукового інституту соціології та медіакомунікацій

Протокол від «26» серпня 2026 року № 1

Голова науково-методичної комісії навчально-наукового інституту соціології та медіакомунікацій

(підпис) Юлія СОРОКА (прізвище та ініціали)

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни «Консультування в соціальній роботі» складена відповідно до освітньо-професійної програми «Соціальна робота та консультування». Навчальна дисципліна є обов'язковим освітнім компонентом підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю І10 Соціальна робота та консультування.

1. Опис навчальної дисципліни

1.1. Мета викладання навчальної дисципліни – формування у здобувачів вищої освіти системи знань, практичних умінь і професійно-етичних орієнтирів, необхідних для планування та здійснення індивідуального, групового, телефонного й онлайн-консультування в соціальній роботі відповідно до потреб клієнта, вимог законодавства, Державного стандарту соціальної послуги консультування та меж компетентності соціального працівника.

1.2. Основні завдання вивчення дисципліни: розкрити сутність консультування як технології соціальної роботи і соціальної послуги; сформувати знання нормативно-правових та етичних засад консультативної діяльності; навчити структурувати процес індивідуального консультування, встановлювати професійний контакт, формулювати запит і мету, оцінювати потреби, ризики, ресурси та сильні сторони клієнта; розвинути комунікативні мікронавички, уміння застосовувати клієнтоцентрований, ресурсно-орієнтований, мотиваційний і травма-інформований підходи; сформувати здатність організовувати групове, телефонне та онлайн-консультування, визначати межі компетентності, здійснювати перенаправлення й аналізувати консультативні випадки у різних складних життєвих обставинах.

1.3. Кількість кредитів – 5.

1.4. Загальна кількість годин – 150.

1.5. Характеристика навчальної дисципліни	
Обов'язкова	
Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
2-й	2-й
Семестр	
3-й	3-й
Лекції	
32	8 год.
Практичні, семінарські заняття	
32	4 год.
Лабораторні заняття	
	- год.
Самостійна робота	
86	138 год.
у тому числі індивідуальні завдання передбачене навчальним планом – 40 год.	

1.6. Перелік компетентностей, формування яких забезпечує дисципліна.

Згідно з освітньо-професійною програмою «Соціальна робота та консультування», навчальна дисципліна «Консультування в соціальній роботі» спрямована на формування таких загальних та фахових компетентностей:

ЗК 3	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу
ЗК 6	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності
ЗК 7	Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово
ЗК 12	Здатність приймати обґрунтовані рішення

ФК 1	Знання і розуміння сутності, значення і видів соціальної роботи та основних її напрямів (психологічного, соціально-педагогічного, юридичного, економічного, медичного).
ФК 3	Знання і розуміння нормативно-правової бази стосовно соціальної роботи та соціального забезпечення.
ФК 20	Здатність до сприяння підвищенню добробуту і соціального захисту осіб, здійснення соціальної допомоги та надання підтримки тим, хто перебуває у складних життєвих обставинах

1.7. Перелік результатів навчання, досягненню яких сприяє дисципліна.

Згідно з освітньо-професійною програмою «Соціальна робота та консультування», навчальна дисципліна «Консультування в соціальній роботі» спрямована на досягнення таких результатів навчання:

ПРН 3	Ідентифікувати, формулювати і розв’язувати завдання у сфері соціальної роботи, інтегрувати теоретичні знання та практичний досвід
ПРН 4	Формулювати власні обґрунтовані судження на основі аналізу соціальної проблеми
ПРН 5	Теоретично аргументувати шляхи подолання проблем та складних життєвих обставин, обирати ефективні методи їх вирішення, передбачати наслідки
ПРН 11	Використовувати методи профілактики для запобігання можливих відхилень у психічному розвитку, порушень поведінки, міжособистісних стосунків, для розв’язання конфліктів, попередження соціальних ризиків та складних життєвих обставин
ПРН 17	Встановлювати та підтримувати взаємини з клієнтами на підґрунті взаємної довіри та відповідно до етичних принципів і стандартів соціальної роботи, надавати їм психологічну підтримку й наснажувати клієнтів

1.8. Пререквізити: «Вступ до соціальної роботи», «Психологія особистості», «Історія соціальної роботи», «Деонтологія», «Українська мова (за професійним спрямуванням)».

2. Тематичний план навчальної дисципліни

Розділ 1. Теоретичні та професійні основи консультування в соціальній роботі

Тема 1. Консультування як технологія соціальної роботи та соціальна послуга

Поняття консультування в соціальній роботі. Мета, завдання, функції та види консультування. Місце консультування у професійній діяльності соціального працівника та системі соціальних послуг. Співвідношення понять «соціальне консультування», «соціальна послуга консультування», «інформування», «представництво інтересів», «психологічне консультування» і «психотерапія». Нормативно-правові засади надання соціальної послуги консультування. Державний стандарт соціальної послуги консультування: мета, принципи, зміст, форми, суб'єкти надання та отримувачі послуги, основні заходи. Визначення індивідуальних потреб отримувача соціальної послуги.

Тема 2. Професійні консультативні відносини: клієнт, консультант, етика та межі компетентності

Сторони процесу консультування: соціальний працівник-консультант і клієнт. Роль, функції, професійні та особистісні якості консультанта. Встановлення і підтримання професійних консультативних відносин. Етичні принципи: повага до гідності, добровільність, конфіденційність та її межі, інформована згода, самовизначення, недискримінація і партнерство. Професійні межі, конфлікт інтересів, подвійні відносини. Межі компетентності соціального працівника, перенаправлення та міждисциплінарна взаємодія. Емоційне виснаження, вторинний травматичний стрес, професійне вигорання; супервізія та професійна підтримка.

Тема 3. Процес індивідуального консультування в соціальній роботі

Структура та логіка індивідуальної консультації. Підготовка, перша зустріч і встановлення контакту. З'ясування ситуації клієнта, визначення потреб і ресурсів, формулювання консультативного запиту та узгодження мети. Спільний пошук рішень, визначення альтернатив і оцінювання їхніх наслідків, формування плану дій, підтримка самостійного рішення клієнта. Завершення консультації, підбиття підсумків і визначення подальших кроків. Консультативне інтерв'ю та п'ятиетапна модель А. Айві. Реалізація вимог Державного стандарту: оцінювання потреб, визначення змісту допомоги, надання послуги, документування, завершення та перенаправлення.

Тема 4. Комунікативні техніки та мікронавички консультанта

Комунікативна компетентність соціального працівника-консультанта. Встановлення і підтримання контакту. Активне слухання. Відкриті й закриті запитання, уточнення, перефразування, відображення змісту та почуттів, резюмування, паузи і мовчання, фокусування, зворотний зв'язок, надання інформації. Вербальна та невербальна поведінка консультанта, професійна дистанція. Комунікативні бар'єри й типові помилки: надмірне радіння, оцінювання, моралізування, допитування, поспішне інтерпретування та нав'язування рішення. Особливості комунікації з клієнтами, які мають труднощі у спілкуванні.

Розділ 2. Технології та практики консультативної допомоги в соціальній роботі

Тема 5. Оцінювання ситуації клієнта та ресурсно-орієнтоване консультування

Оцінювання проблемної ситуації клієнта: потреб, ризиків, ресурсів, сильних сторін, соціального оточення та бар'єрів. Клієнтоцентрований підхід. Підхід, орієнтований на сильні сторони. Наснаження клієнта (empowerment), підтримка автономії та самовизначення. Інструменти оцінювання ресурсів і формулювання досяжних цілей. Основи мотиваційного інтерв'ювання: амбівалентність щодо змін, підтримка внутрішньої мотивації, відкриті запитання, афірмації, рефлексивне слухання та підсумовування; взаємодія з опором без конфронтації.

Тема 6. Консультування у кризових і травматичних ситуаціях

Поняття кризи, стресу та травматичної ситуації у практиці соціальної роботи. Особливості консультативної взаємодії з клієнтом у кризовому стані. Травма-інформований підхід: безпека, довіра, передбачуваність, вибір, співпраця, наснаження та недопущення ретравматизації. Базові техніки стабілізації й саморегуляції в межах компетентності соціального працівника, техніки заземлення та «коло контролю». Консультативна підтримка у ситуаціях втрати, вимушеного переміщення, наслідків воєнних дій і домашнього насильства. Оцінювання ризиків, межі допомоги та алгоритм перенаправлення до спеціалізованих служб і фахівців.

Тема 7. Групове, телефонне та онлайн-консультування

Поняття, мета та особливості групового консультування. Переваги й обмеження групового формату, ролі та функції консультанта, групова динаміка і правила роботи. Відмінності між груповим консультуванням, груповою соціальною роботою, групою підтримки, групою взаємодопомоги та психотерапевтичною групою. Метод «рівний-рівному». Телефонне консультування: встановлення контакту без візуальної взаємодії, етапи консультації, гарячі лінії та маршрутизація. Онлайн-консультування: відео-, чатове й текстове консультування. Ідентифікація клієнта, онлайн-етикет, конфіденційність, захист персональних даних, професійні межі та цифрова безпека.

Тема 8. Особливості консультування клієнтів у різних складних життєвих обставинах

Застосування алгоритму соціального консультування до конкретних клієнтських ситуацій: сімейні труднощі; домашнє насильство; вимушене переміщення та наслідки воєнних дій; інвалідність; втрата близької людини; залежна поведінка; життя з ВІЛ; інші складні життєві обставини. Визначення запиту, потреб, ризиків, ресурсів і мети консультації. Добір технік, планування дій, підтримка самовизначення клієнта. Межі компетентності соціального працівника, перенаправлення та міжвідомча взаємодія. Аналіз консультативних кейсів.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб.	інд.	с. р.		л	п	лаб.	інд.	с. р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Розділ 1. Теоретичні та професійні основи консультування в соціальній роботі												
Тема 1. Консультування як технологія соціальної роботи та соціальна послуга	14	4	4			6	14	2	–			12
Тема 2. Професійні консультативні відносини: клієнт, консультант, етика та межі компетентності	12	4	4			4	12	–	–			12
Тема 3. Процес індивідуального консультування в соціальній роботі	12	4	4			4	12	–	–			12
Тема 4. Комунікативні техніки та мікронавички консультанта	16	4	4			8	16	2	2			12
Разом за розділом 1	**54**	**16**	**16**			**22**	**54**	**4**	**2**			**48**
Розділ 2. Технології та практики консультативної допомоги в соціальній роботі												
Тема 5. Оцінювання ситуації клієнта та ресурсно-орієнтоване консультування	14	4	4			6	14	2	–			12
Тема 6. Консультування у кризових і травматичних ситуаціях	14	4	4			6	14	2	–			12
Тема 7. Групове, телефонне та онлайн-консультування	12	4	4			4	12	–	–			12
Тема 8. Особливості консультування клієнтів у різних складних життєвих обставинах	56	4	4			48	56	–	2			54
Разом за розділом 2	**96**	**16**	**16**			**64**	**96**	**4**	**2**			**90**

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб.	інд.	с. р.		л	п	лаб.	інд.	с. р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Усього годин	**150**	**32**	**32**			**86**	**150**	**8**	**4**			**138**

4. Теми семінарських занять

№ з/п	Назви теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
Розділ 1. Теоретичні та професійні основи консультування в соціальній роботі			
1.	Тема 1. Консультування як технологія соціальної роботи та соціальна послуга	4	–
2.	Тема 2. Професійні консультативні відносини: клієнт, консультант, етика та межі компетентності	4	–
3.	Тема 3. Процес індивідуального консультування в соціальній роботі	4	–
4.	Тема 4. Комунікативні техніки та мікронавички консультанта	4	2
Розділ 2. Технології та практики консультативної допомоги в соціальній роботі			
5.	Тема 5. Оцінювання ситуації клієнта та ресурсно-орієнтоване консультування	4	–
6.	Тема 6. Консультування у кризових і травматичних ситуаціях	4	–
7.	Тема 7. Групове, телефонне та онлайн-консультування	4	–
8.	Тема 8. Особливості консультування клієнтів у різних складних життєвих обставинах	4	2
9.	**Разом:**	**32**	**4**

5. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Види, зміст самостійної роботи	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
Розділ 1. Теоретичні та професійні основи консультування в соціальній роботі			
1.	Тема 1. Консультування як технологія соціальної роботи та соціальна послуга Опрацювати нормативно-правові акти у сфері соціальних послуг. Підготувати структурований аналіз Державного стандарту соціальної послуги консультування.	6	12
2.	Тема 2. Професійні консультативні відносини: клієнт, консультант, етика та межі компетентності Проаналізувати етичну ситуацію консультативної взаємодії; визначити професійні межі, можливий конфлікт інтересів і підстави для перенаправлення.	4	12
3.	Тема 3. Процес індивідуального консультування в соціальній роботі Побудувати алгоритм індивідуальної консультації для запропонованого випадку: контакт, запит, мета, альтернативи, план дій, завершення і документування.	4	12

4.	Тема 4. Комунікативні техніки та мікронавички консультанта Відпрацювати мікронавички консультування на навчальному діалозі; підготувати приклади продуктивних запитань, перефразування, відображення почуттів і резюмування.	8	12
Розділ 2. Технології та практики консультативної допомоги в соціальній роботі			
5.	Тема 5. Оцінювання ситуації клієнта та ресурсно-орієнтоване консультування Скласти карту потреб, ризиків, ресурсів і сильних сторін клієнта; сформулювати досяжну мету та запитання мотиваційного інтерв'ювання.	6	12
6.	Тема 6. Консультування у кризових і травматичних ситуаціях Проаналізувати кризовий кейс із позицій травма-інформованого підходу; визначити заходи безпеки, межі компетентності та маршрут перенаправлення.	6	12
7.	Тема 7. Групове, телефонне та онлайн-консультування Порівняти групове, телефонне та онлайн-консультування; визначити вимоги до конфіденційності, цифрової безпеки й організації взаємодії.	4	12
8.	Тема 8. Особливості консультування клієнтів у різних складних життєвих обставинах Підготувати індивідуальне завдання: консультативний кейс, план консультації, доповідь і презентацію PowerPoint (7–10 слайдів). Підготуватися до контрольної роботи.	48	54
9.	**Разом**	**86**	**138**

6. Індивідуальні завдання

Індивідуальне завдання передбачає самостійне розроблення консультативного кейсу та обґрунтованого плану консультації (індивідуальної, групової, телефонної або онлайн). Студент/студентка має: описати конкретну ситуацію звернення; провести первинне оцінювання потреб, ризиків, ресурсів і сильних сторін клієнта; сформулювати консультативний запит і мету; визначити етапи консультації та доречні техніки; запропонувати план дій; окреслити професійно-етичні межі, вимоги до конфіденційності й підстави для перенаправлення; описати завершення консультації та подальший супровід. Кейс може стосуватися сімейних труднощів, домашнього насильства, вимушеного переміщення, інвалідності, втрати, залежної поведінки, життя з ВІЛ, наслідків війни або іншої складної життєвої обставини. Результати представляються у формі оформленої письмової роботи, доповіді тривалістю 5–7 хвилин і презентації PowerPoint обсягом 7–10 слайдів. Обсяг самостійної роботи за темою 8 включає 40 годин, передбачених для виконання індивідуального завдання.

7. Методи навчання

Візуалізовані та проблемні лекції; пояснення й обговорення теоретичного матеріалу; кейс-метод; моделювання професійних консультативних ситуацій; демонстрація та аналіз консультативних інтерв'ю; рольові вправи з відпрацювання комунікативних мікронавичок; аналіз нормативно-правових актів і Державного стандарту соціальної послуги консультування; дискусії; робота в малих групах; взаємооцінювання; презентації; практичні та аналітичні завдання; самостійна робота з науковими й методичними джерелами.

8. Методи контролю

Поточний контроль: усне опитування; оцінювання участі в дискусіях; перевірка практичних і аналітичних завдань; аналіз консультативних кейсів; оцінювання моделювання фрагментів консультації; контрольна робота у формі усного бліц-опитування; захист індивідуального завдання. Підсумковий контроль — письмовий екзамен, що містить тестові завдання та практичне завдання з аналізу консультативного випадку.

9. Схема нарахування балів

<table>
<tr><td colspan="10">Поточний контроль та самостійна робота, індивідуальні завдання</td></tr>
<tr><td colspan="8" rowspan="2">Розділ 1
Розділ 2</td><td rowspan="2">Контрольна робота, передбачена навчальним планом</td><td rowspan="2">Індивідуальне завдання</td><td>Разом</td><td>Екзамен</td><td>Сума</td></tr>
<tr><td>Т1</td><td>Т2</td><td>Т3</td><td>Т4</td><td>Т5</td><td>Т6</td><td>Т7</td><td>Т8</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td colspan="8">20</td><td>20</td><td>20</td><td>60</td><td>40</td><td>100</td></tr>
</table>

Т1, Т2 … Т8 — теми навчальної дисципліни.

Критерії оцінювання навчальних досягнень

Для допуску до складання підсумкового контролю (екзамену) здобувач вищої освіти повинен набрати не менше 15 балів під час поточного контролю, виконання самостійної роботи та індивідуального завдання.

Поточний контроль навчальних досягнень проводиться у формі усних відповідей і доповідей на семінарських заняттях, участі в обговоренні, виконання практичних завдань, аналізу кейсів, контрольної роботи та захисту індивідуального завдання. Кількість балів і критерії оцінювання різних форм роботи за дисципліною «Консультування в соціальній роботі» наведено нижче.

1. Робота на семінарських заняттях. Оцінюються систематичність і змістовність участі, повнота та обґрунтованість відповідей, правильність використання понятійно-категоріального апарату, здатність аргументувати професійні рішення, застосовувати етичні принципи, комунікативні мікронавички та алгоритм консультування під час виконання практичних завдань.

Таблиця 1

	Критерії оцінювання роботи на семінарських заняттях	Максимальна кількість балів на семінарі
1.	Повнота, правильність та обґрунтованість усних відповідей, доповідей і участі в обговоренні	3
2.	Якість виконання практичних та аналітичних завдань, аналізу кейсів і моделювання консультації	3

2. Контрольна робота (усне бліц-опитування). Контрольна робота проводиться у формі індивідуального усного бліц-опитування та спрямована на перевірку рівня засвоєння здобувачами вищої освіти основних теоретичних положень дисципліни «Консультування в соціальній роботі», розуміння професійної термінології, принципів, етапів, методів і технологій консультування.

Під час контрольної роботи здобувачеві пропонується п’ять запитань, які охоплюють зміст тем, опрацьованих на момент проведення контролю. Запитання передбачають коротку усну відповідь, що має засвідчити розуміння змісту відповідного поняття, положення, принципу або алгоритму професійної діяльності.

Максимальна кількість балів за контрольну роботу становить 20 балів. Відповідь на кожне з п’яти запитань оцінюється максимально у 4 бали.

Критерії оцінювання відповіді на кожне запитання:

4 бали — відповідь правильна, повна, аргументована та професійно коректна; здобувач демонструє розуміння відповідного поняття, принципу, етапу або технології консультування, правильно використовує професійну термінологію та стисло обґрунтовує відповідь.

3 бали — відповідь загалом правильна й змістовна, але містить окремі неточності або недостатньо повне обґрунтування; професійна термінологія використовується переважно коректно.

2 бали — відповідь часткова; відтворено основні положення, однак допущено суттєві пропуски чи неточності; здобувач демонструє базове розуміння питання.

1 бал — відповідь фрагментарна, містить суттєві помилки або засвідчує поверхове розуміння питання.

0 балів — відповідь неправильна, не відповідає змісту запитання або відсутня.

Підсумкова оцінка за контрольну роботу визначається як сума балів, отриманих за відповіді на п’ять запитань.

3. Індивідуальне завдання передбачає розроблення консультативного кейсу та обґрунтованого плану консультації. Оцінюються логічність первинного оцінювання, формулювання запиту й мети, відповідність обраних технік, урахування професійно-етичних меж, конфіденційності, перенаправлення та якість усного захисту. Максимальна кількість балів — 20.

Таблиця 3

Критерії оцінювання індивідуального завдання	Максимальна кількість балів
1. Повнота й обґрунтованість аналізу консультативного випадку	6
2. Якість плану консультації, добір технік, урахування етики та меж компетентності	6
3. Якість усного захисту та презентації	8
Разом	20

4. Підсумковий контроль. Письмовий екзамен охоплює матеріал лекцій, семінарських занять і самостійної роботи. Екзаменаційне завдання складається з 20 тестових завдань і одного практичного завдання з аналізу консультативного випадку. Правильна відповідь на кожне тестове завдання оцінюється в 1 бал; максимальна кількість балів за тестову частину — 20. Практичне завдання оцінюється максимально у 20 балів. Максимальна кількість балів за екзаменаційну роботу — 40.

Таблиця 4

Критерії оцінювання практичного завдання екзамену	Максимальна кількість балів
1. Визначення проблемної ситуації, консультативного запиту, потреб, ризиків і ресурсів клієнта	5
2. Формулювання мети та логіки консультації	4
3. Обґрунтований добір технік консультування і планування подальших дій	4
4. Визначення професійно-етичних меж, вимог до конфіденційності та підстав для перенаправлення	4
5. Послідовність, аргументованість і професійна мова відповіді	3
Разом	20

Під час вивчення навчальної дисципліни використання технологій штучного інтелекту (ШІ) здійснюється відповідно до Політики використання технологій штучного інтелекту Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна.

У межах дисципліни застосовуються такі моделі використання ШІ:

1. Модель «ШІ заборонено».

Використання технологій штучного інтелекту не допускається під час виконання контрольних заходів, спрямованих на перевірку індивідуальних знань і сформованості компетентностей здобувача освіти, зокрема: усного опитування, модульних контрольних робіт, екзамену (заліку), якщо інше не визначено викладачем, інших видів оцінювання, для яких викладачем встановлено обмеження щодо використання ШІ.

2. Модель «ШІ як асистент».

Під час підготовки до практичних занять, виконання індивідуальних завдань, рефератів, аналітичних оглядів та інших письмових робіт дозволяється використання ШІ для: пошуку та систематизації інформації, добору та первинного аналізу наукових джерел, пояснення складних понять, удосконалення структури тексту, перевірки граматики, стилю та оформлення, генерації ідей, плану роботи або прикладів.

Фінальний текст роботи, висновки, аналіз, інтерпретація результатів та прийняті рішення повинні бути самостійно підготовлені здобувачем освіти.

3. Модель «ШІ як інструмент».

Для окремих лабораторних, практичних, проєктних або дослідницьких робіт використання технологій штучного інтелекту може бути обов'язковою складовою виконання завдання. У таких випадках здобувачі освіти можуть використовувати генеративні моделі ШІ для: аналізу та підготовки даних; генерації, аналізу й оптимізації програмного коду; порівняння результатів роботи різних моделей ШІ; створення візуалізацій, схем або зображень; аналізу великих масивів даних; проведення експериментів із застосуванням сучасних інструментів штучного інтелекту.

Усі результати, отримані за допомогою ШІ, підлягають критичному аналізу, перевірці та доопрацюванню здобувачем освіти.

Декларування використання ШІ.

У разі використання технологій штучного інтелекту здобувач освіти зобов'язаний зазначити: назву сервісу або моделі ШІ; дату використання; характер допомоги (генерація ідей, пошук інформації, аналіз даних, генерація коду, редагування тексту тощо).

За вимогою викладача здобувач освіти повинен надати використані запити (prompts) або пояснити спосіб використання інструментів ШІ.

Недекларованe використання технологій штучного інтелекту або подання згенерованого ШІ матеріалу як власного результату навчальної діяльності розглядається як порушення принципів академічної доброчесності відповідно до внутрішніх нормативних документів Університету.

Оцінка за дисципліну складається із суми балів, накопичених здобувачем вищої освіти протягом семестру, та балів за екзамен. Максимальна сума становить 100 балів. Підсумкова оцінка визначається за чотирирівневою шкалою оцінювання та відповідною дворівневою шкалою.

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка	
	для чотирирівневої шкали оцінювання	для дворівневої шкали оцінювання
90 – 100	**відмінно**	зараховано
70-89	**добре**	
50-69	**задовільно**	
0-49	**незадовільно**	не зараховано

10. Рекомендоване методичне забезпечення

Основна література

1. Вітковська І. Доступ до соціальних послуг та допомоги постраждалих від домашнього насильства в умовах воєнного стану в Україні // Ввічливість. Humanitas. 2024. № 1. С. 25–30. https://doi.org/10.32782/humanitas/2024.1.4

2. Вітковська І. М. Особливості консультування в соціальній роботі // Трансформація соціальних інститутів в інформаційному суспільстві: IV конгрес соціологічної асоціації України : збірник тез доповідей. Харків : Соціологічна асоціація України (САУ). 2021. С. 307–308.
3. Гаміна Т. С. Соціальне консультування як вид практичної діяльності працівника соціальної сфери // Вісник ЛНУ імені Тараса Шевченка. 2013. № 11 (270). Ч. ІІ. С. 124–132.
4. Горбунова-Рубан С. О., Вітковська І. М. Система надання соціальних послуг: сучасний стан // SOCIOПРОСТІР: міждисциплінарний збірник наукових праць з соціології та соціальної роботи. 2020. № 9. С. 17–22. DOI: https://doi.org/10.26565/2218-2470-2020-9-02
5. Про затвердження Державного стандарту соціальної послуги консультування : наказ Міністерства соціальної політики України від 02.07.2015 № 678 (чинна редакція). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0866-15#Text
6. Зливков В., Лукомська С., Євдокимова Н., Ліпінська С. Діти і війна : монографія. Київ ; Ніжин : Видавець ПП Лисенко М. М., 2023. 221 с.
7. Кириленко В. Г. Консультативні практики в соціальній роботі : навч.-метод. посіб. Київ : Університет «Україна», 2020. 357 с. ISBN 978-966-388-602-2.
8. Про затвердження Класифікатора соціальних послуг : наказ Міністерства соціальної політики України від 23.06.2020 № 429 (чинна редакція). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0643-20#Text
9. Консультування в системі психосоціальної допомоги дітям і сім'ям, що опинились у складних життєвих обставинах внаслідок військових дій / заг. ред. В. Г. Панок, І. І. Ткачук. Київ : УНМЦ практичної психології і соціальної роботи, 2019. 144 с.
10. Основи соціального консультування : методичні рекомендації до практичних занять та самостійної роботи для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 231 Соціальна робота / уклад.: К. О. Кулава. Одеса : ФОП Бондаренко М. О., 2023. 44 с.
11. Про соціальні послуги : Закон України від 17.01.2019 № 2671-VIII (чинна редакція). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2671-19#Text
12. Рудяк В. О. Класифікація осіб, які потрапили у складні життєві обставини // Актуальні проблеми держави і права : зб. наук. пр. Одеса : Гельветика, 2020. Вип. 86. С. 197–203. DOI: https://doi.org/10.32837/apdp.v0i86.2438
13. Семигіна Т. Сучасна соціальна робота. Київ : Академія праці, соціальних відносин і туризму, 2020. 275 с.
14. Семигіна Т., Столярик О. Розвиток сильних сторін клієнтів соціальної роботи : посіб. Таллінн : Teadmus, 2024. 257 с.
15. Суліцький В., Швед О. Консультування в соціальній роботі : навч.-метод. посіб. Київ : Видавничий дім «Вініченко», 2023. 240 с.

Допоміжна література

16. Активне слухання. ProfiHealth – Навчання професіоналів, що надають соціально-медичні послуги. URL: https://profihealth.org.ua/uk/lessons/194
17. Василенко О. М. Методи консультування з опорою на сильні сторони підлітків // Сучасні реалії та перспективи соціального виховання особистості в різних соціальних інституціях : матеріали Всеукр. наук-практ. конф., Харків, 22 листоп. 2019 р. / Харків. нац. пед. ун-т ім. Г. С. Сковороди. Харків : ХНПУ, 2019. С. 24–25.
18. Горішна Н. М. Курс «Соціальне консультування» у фаховій підготовці майбутніх соціальних працівників // Вісник Луганського національного університету імені Тараса Шевченка. 2014. № 4. С. 126–133.
19. Гриценок Л. І. Метод «рівний-рівному» у взаємодії учасників груп підтримки та груп взаємодопомоги. Основи реабілітаційної психології: подолання наслідків кризи. Навчальний посібник. 2018. Т. 2. С. 117–177.
20. Джуган Р. І., Новосад К. Я. Основи консультування у соціальній роботі : методичні рекомендації до курсу. Ужгород : ДВНЗ «УжНУ», 2022. 45 с.

21. Євдокимова Н. О., Зливков В. Л., Лукомська С. О. Дорога змін: ефективне спілкування у кризових умовах життя: посібник із психології для «чайників». Миколаїв, 2016. 116 с.

22. Кононенко О. І. Феномен вигорання у телефонних консультантів як прояв їх особистісного перфекціонізму // Молодий вчений. 2015. № 2 (17). С. 403–406.

23. Конфліктологічне консультування : навч. посіб. / уклад. З. Ю. Крижановська. Луцьк, 2017. 110 с.

24. Максимова Н. Ю. Сімейне консультування: навч. посіб. Київ : ДП «Вид. дім «Персонал», 2011. 304 с.

25. Менеджмент соціальних послуг в умовах війни : матеріали тренінгу / уклад. О. Волгіна, О. Іванова. Київ, 2023. 66 с.

26. Меркулова Н. В., Федорова Л. М. Соціальний аудит, інспектування та консультування : навч. посіб. Мелітополь : Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького, 2016. 90 с.

27. Опанасенко Л. А. Основи психологічного консультування: у схемах і таблицях / Л. А. Опанасенко. Миколаїв : Іліон, 2019. 134 с.

28. Основи психологічної допомоги: теорія та практика психоконсультування : навч. посіб. / В. Г. Панок, Я. В. Чаплак, Я. Ф. Андрєєва / за заг. ред. В. Г. Панка, І. М. Зварича. Чернівці : Чернівец. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2019. 384 с.

29. Практикум з соціальної роботи : навч.-метод. посіб. Уклад.: О. М. Шевчук. Умань : ФОП Жовтий, 2016. 100 с.

30. Савчук О., Сініціна К. Основи консультування ЛЖВ. Київ : ВБО «Всеукраїнська мережа ЛЖВ», 2013. 30 с.

31. Семигіна Т., Столярик О. Використання технік майндфулнес у соціальній роботі: рефлексія досвіду // Ввічливість. Humanitas. 2022. № 5. С. 67–75. DOI: https://doi.org/10.32782/humanitas/2022.5.9

32. Соціально-педагогічне консультування : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / С. Я. Харченко, Н. П. Краснова, Я. І. Юрків. Луганськ : Вид-во ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2012. 403 с.

33. Технології соціально-педагогічної роботи сім'ями: навч.-метод. посіб. / за ред. А. Й. Капської, О. Ю. Міхеєва, І. В. Пєші, М. Г. Соляник. Київ : Видавничий дім «Слово», 2015. 328 с.

34. Чепелевська М., Фуштей О. Особливості професійної інтеракції в соціальній роботі // Humanities Science Current Issues. 2020. Т. 5, № 27. С. 210–214. DOI: https://doi.org/10.24919/2308-4863.5/27.204528

35. Черезова І. О. Психологія життєвих криз особистості : навч. посіб. для студентів вищих навчальних закладів. Бердянськ, БДПУ, 2016. 193 с.

36. Miller W. R., Rollnick S. Motivational Interviewing: Helping People Change and Grow. 4th ed. New York : Guilford Press, 2023. 338 p. ISBN 978-1-4625-5279-5.

37. National Association of Social Workers, Association of Social Work Boards, Council on Social Work Education, Clinical Social Work Association. Standards for Technology in Social Work Practice. Washington, DC : NASW, 2017. URL: https://www.socialworkers.org/Practice/NASW-Practice-Standards-Guidelines/Standards-for-Technology-in-Social-Work-Practice

38. Substance Abuse and Mental Health Services Administration. Practical Guide for Implementing a Trauma-Informed Approach. Rockville, MD : SAMHSA, 2023. Publication No. PEP23-06-05-005. URL: https://www.govinfo.gov/app/details/GOVPUB-HE20_400-PURL-gpo222738